

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยการดำเนินการวิจัยมีลำดับดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากร
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

๓.๒ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหาร และครู ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้ จำนวน ๖ โรงเรียน ซึ่งมีจำนวน ๑๓๔ คน ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากร

ข้อมูล	ประชากร	
	ผู้บริหาร	ครู
๑. โรงเรียนประถมวัดใหม่ยายนุ้ย	๓	๑๓
๒. โรงเรียน อำนวยศิษย์ศึกษา	๓	๒๔
๓. โรงเรียน กันทวาราราม	๓	๒๓
๔. โรงเรียนวัดขุนจันทร์	๓	๑๓
๕. โรงเรียนวัดบางสะแกนอก	๓	๑๒
๖. โรงเรียนวัดบางสะแกใน	๓	๓๑
รวม	๑๓๔	

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีวิธีการสร้างแบบสอบถามและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๓.๓.๑ การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์และเนื้อหาจากแนวคิดที่ต้องการศึกษา มีทั้งหมด ๓ ตอน ดังนี้

ชุดที่ ๑ แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน จำนวน ๔ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะในการปฏิบัติงานมากที่สุด ทักษะในการปฏิบัติงานมาก ทักษะในการปฏิบัติงานปานกลาง ทักษะในการปฏิบัติงานน้อย และทักษะในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการศึกษาโดยกำหนดระดับการปฏิบัติไว้ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๕
เห็นด้วยมาก	ให้ค่าเท่ากับ ๔
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ค่าเท่ากับ ๓
เห็นด้วยน้อย	ให้ค่าเท่ากับ ๒
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้ค่าเท่ากับ ๑

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา กำหนดเป็นช่วงคะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐-๕.๐๐	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐-๔.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐-๓.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐-๒.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาแนวทาง และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารบุคลากร โรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

๓.๓.๒ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปหาคุณภาพแบบสอบถามโดยหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามมีจำนวน ๕ ท่าน

นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Objective Congruence : IOC)^๑ ได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๕ ทุกข้อคำถาม

๒) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญและไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน โรงเรียนประถมศึกษา วัดหนึ่ง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร และนำมาตรวจให้คะแนน หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (co-Coefficient)^๒ ของความเชื่อมั่น ตามวิธีการของครอนบาค โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๗

๓.๓.๓ นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

๓.๔.๑ ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

๓.๔.๒ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน ๑๓๔ ฉบับและรับคืนมาด้วยตนเอง

๓.๔.๓ เมื่อได้แบบสอบถามมาจำนวน ๑๓๔ ฉบับ ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว นำมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ โดยผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

^๑Cronbach, Lee J, Essentials of psychological testing, 4th ed., (New York : Harper & Row, 1971), p, 123.

^๒ประยูร อาษานาม, รศ. ดร., คู่มือวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๖๖.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

๓.๕.๑ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว

๓.๕.๒ กำหนดคะแนนของแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร ๔ ในการบริหารบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ค่าเท่ากับ ๕

เห็นด้วยมาก ให้ค่าเท่ากับ ๔

เห็นด้วยปานกลาง ให้ค่าเท่ากับ ๓

เห็นด้วยน้อย ให้ค่าเท่ากับ ๒

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ค่าเท่ากับ ๑

๓.๕.๓ นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อใช้วิเคราะห์หาค่าสถิติตามจุดมุ่งหมาย และสมมติฐานที่ตั้งไว้

๑. หาค่าความถี่ (Frequency) โดยนำข้อมูลตัวเลขที่ได้มารวบรวม แล้ววิเคราะห์หาค่าความถี่

๒. หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่าความถี่

๓. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

คือ รวมคะแนนแต่ละข้อเข้าด้วยกัน และทำการแจกแจงความถี่ของคะแนน แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วแปลความโดยใช้แบบอิงเกณฑ์ซึ่งอ้างในบุญชม ศรีสะอาด ๓ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความว่า	ระดับความคิดเห็น
๔.๕๐-๕.๐๐	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
๒.๕๐-๓.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐-๑.๔๙	แปลความว่า	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ คือ

๓.๖.๑ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มประชากรและการบริหารบุคลากรครู ที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

^๓บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น จำกัด, ๒๕๓๗), หน้า ๙๙-๑๐๐.

๑. สูตรการหาค่าร้อยละ (Percentage)^๔

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	X	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนประชากร

๒. สูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean)^๕

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนประชากร

๓. สูตรการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)^๖

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ
	N	แทน	จำนวนประชากร

^๔ นิภา เมธาวิชัย, **วิทยาการวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒๘.

^๕ ส่องศรี ชมภูวงศ์, **การวิจัย**, (นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕.

^๖ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๐), หน้า ๕๓.